

ŘÁD KREMATORIA

Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.

Datum nabytí účinnosti: 1. 9. 2018

Zpracoval: Mgr. Michal Tomášek, ředitel akciové společnosti

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
Jiráskova 4, 602 00 Brno

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 2 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

Společnost **Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a. s.**, se sídlem Koliště 1909/7, Černá Pole, 602 00 Brno, IČ: 60 71 33 30, DIČ: CZ60713330, zapsaná v obchodním rejstříku vedeném Krajským soudem v Brně, oddíl B, vložka 5828, zastoupená ředitelem akciové společnosti Mgr. Michalem Tomáškem (dále jen „PHSMB“),

jako provozovatel krematoria podle ust. § 13 zákona č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pohřebnictví“) vydává v souladu s ust. § 14 odst. 3 písm. b) zákona o pohřebnictví a českou technickou normou ČSN EN 15017:2005 Pohřební služby – Požadavky tento

ŘÁD KREMATORIA

Článek 1

Úvodní ustanovení

1. Tento řád krematoria vymezuje podmínky, za nichž PHSMB jako provozovatel krematoria zabezpečují provozování krematoria podle § 13 a násl. zákona o pohřebnictví.
2. Pro účely tohoto řádu se areálem krematoria rozumí kterákoliv z následujících nemovitostí:
 - a) pozemek parc. č. 1832/1, k. ú. Štýřice, druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 10681 m², zapsaný na LV č. 2683, jehož součástí je stavba – budova č.p. 756, způsob využití objekt občanské vybavenosti, na tomto pozemku postavená,
 - b) pozemek parc. č. 1832/2, k. ú. Štýřice, druh pozemku zastavěná plocha a nádvoří, o výměře 91 m², zapsaný na LV č. 2683, jehož součástí je stavba – budova bez č.p./č.e., způsob využití objekt občanské vybavenosti, na tomto pozemku postavená,
 - c) pozemek parc. č. 1833, k. ú. Štýřice, druh pozemku ostatní plocha, způsob využití zeleň, o výměře 3246 m², zapsaný na LV č. 2683,
 to vše nacházející se v obci Brno, zapsáno v katastru nemovitostí vedeném Katastrálním úřadem pro Jihomoravský kraj, Katastrální pracoviště Brno – město.
3. PHSMB jsou držitelem těchto živnostenských oprávnění:
 - a) Provozování pohřební služby, druh živnosti: koncesovaná, vydané dne 01. 08. 1994, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou, odpovědný zástupce: Mgr. Michal Tomášek;
 - b) Provozování krematoria, druh živnosti: koncesovaná, vydané dne 01. 08. 1994, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou, odpovědný zástupce: Mgr. Michal Tomášek;
 - c) Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona, obory činnosti: Výroba, rozmnožování, distribuce, prodej, pronájem zvukových a zvukově-obrazových záznamů a výroba nenahraných nosičů údajů a záznamů, Zprostředkování obchodu a služeb, Velkoobchod a maloobchod, Pronájem a půjčování věcí movitých, Fotografické služby, Poskytování technických služeb, druh živnosti: ohlašovací volná, vydané dne 26. 11. 2011, doba platnosti oprávnění: na dobu neurčitou.

Článek 2

Rozsah poskytovaných služeb

1. PHSMB poskytují zejména tyto služby:
 - a) zpopelňování lidských pozůstatků a exhumovaných lidských ostatků a související nakládání s nimi, úpravu a ukládání popela do uren, jejich předávání nebo zosilování;
 - b) zpopelňování tkání nebo orgánů odňatých žijícím osobám při poskytování zdravotní péče ve zdravotnických zařízeních včetně potracených nebo předčasně odňatých lidských plodů (dále jen lidské tkáně a orgány);
 - c) provádění smutečních obřadů v požadovaném rozsahu a dalších služeb s tím spojených;
 - d) provozování obřadní síně, sjednávání a provádění smutečních obřadů.
2. V rámci zajišťování činností uvedených v čl. 1 jsou PHSMB povinny zacházet s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku.

Článek 3

Provozní doba

Adresa:	Jihlavská 1, Brno		
Kontakt:	543 212 816		
Otevírací doba:			
Pro styk s občany	pondělí – pátek	8:00 - 16:00	
Pro styk s pohřebními službami	příjem zemřelých ke zpopelnění	pondělí až pátek	7:00 - 16:00
	příjem plateb, dokladů a výdej uren	pondělí až pátek	8:00 - 16:00

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 3 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

Článek 4

Postup při přijímání lidských pozůstatků a lidských ostatků ke zpopelnění

- PHSMB jsou oprávněny převzít tělo zemřelého nebo lidské ostatky ke zpopelnění a zpopelnit je jen tehdy, je-li úmrtí doloženo úmrtním listem, průvodním listem k přepravě těla zemřelého (umrlčí pas), zprávou oprávněného orgánu cizího státu nebo listem o prohlídce zemřelého vystaveným podle zvláštního právního předpisu; v případě podezření ze spáchání trestného činu v souvislosti s úmrtím je kromě toho nutný i písemný souhlas státního zástupce nebo jiného orgánu činného v trestním řízení, který je k tomu oprávněn podle zvláštního právního předpisu.
- Jiné lidské pozůstatky jsou PHSMB oprávněny převzít ke zpopelnění jen tehdy, je-li doložena identifikace jiných lidských pozůstatků.
- Splnění podmínek uvedených v čl. 5 odst. 1. a 2. doloží předávající pohřební služba příslušným pracovníkům krematoria při přijetí lidských pozůstatků nebo jiných lidských pozůstatků.
- Po převzetí lidských pozůstatků provede PHSMB, na základě zvolené velikosti rakve, ohledání lidských pozůstatků a údajů od pozůstalých, odhad váhy daných lidských pozůstatků. V případě, že bude váha lidských pozůstatků přesahovat 120 kg, je zpopelnění lidských pozůstatků zpoplatněno dle tomu odpovídající části aktuálního ceníku PHSMB. Zpopelnění lidských pozůstatků o hmotnosti nad 180 kg je možné pouze na základě předchozího souhlasu vedoucího krematoria, kdy vedoucí krematoria je povinen poučit vypravitele pohřbu o vhodnosti provedení pohřbení do hrobu. Maximální hmotnost lidských pozůstatků, jež mohou být převzaty ke zpopelnění, je 200 kg. Na skutečnosti uvedené v tomto odstavci upozorní PHSMB vypravitele pohřbu, resp. předávající pohřební službu.
- PHSMB jsou povinny vyžadovat, aby předávané lidské pozůstatky byly uloženy a předávány podle zákona o pohřebnictví.
- Lidské pozůstatky v rozkladu, k nimž má být konán smuteční obřad, musí být v zájmu ochrany zdraví zaměstnanců a estetického průběhu smutečního obřadu uloženy do mrazicího zařízení s trvale udržitelnou teplotou nižší než -10 °C, a to až do doby konání smutečního obřadu. Zpopelnění takových lidských pozůstatků může krematorium za zvláštní příplatek provést přednostně. Po dohodě s vypravitelem pohřbu lze provést zpopelnění i před smutečním obřadem.
- Každé lidské pozůstatky a lidské ostatky mohou být zpopelňovány pouze v samostatné rakvi. Zetlelé lidské ostatky exhumované z jednoho hrobu (hrobky) mohou být zpopelněny ve společné rakvi.
- Zdravotnické zařízení může sjednat s PHSMB zpopelnění lidských tkání a orgánů. Lidské tkáně a orgány je vhodné zpopelňovat pouze v samostatných rakvích, popř. schránkách odsouhlasených PHSMB.
- Do rakve s lidskými pozůstatky, jinými lidskými pozůstatky a lidskými ostatky nesmí být vloženy předměty z nespalitelných hmot, pokud se nejedná o šperky či kovové zubní náhrady, příp. nespalitelné části oděvů zemřelých a hořlaviny I. a II. třídy.

Článek 5

Kremační rakev

- Kremační rakvi se rozumí rakev s lidskými pozůstatky určená pro jejich pohřbení, v níž budou lidské pozůstatky zpopelněny.
- Kremační rakev musí vyhovovat těmto podmínkám:
 - musí být zhotovena ze dřeva nebo ze slabého zinkovaného plechu, případně z jiného lehce spalitelného materiálu, který nevyvíjí nadměrně kouř a zápach;
 - nesmí přesahovat délku 205 cm, šířku 70 cm a výšku 65 cm (včetně nožek, jejichž minimální výška musí být 3,5 cm);
 - po vložení zemřelého do rakve nesmí ohrožovat zdraví a bezpečnost práce zaměstnanců krematoria, ani ztěžovat či znemožňovat provedení smutečních obřadů nebo zpopelnění, ani ohrožovat životní prostředí dle předpisů v platném znění;
 - nesmí mít součásti a ozdoby z nespalitelných materiálů;
 - každá rakev může být použita pouze pro jednoho konkrétního zemřelého, použití jedné rakve dvakrát je nepřipustné;
 - musí být provedena tak, aby byla nepropustná.
- Pokud rozměry kremační rakve přesahují některý z výše uvedených rozměrů, nejvýše však 220 cm na délku, 80 cm na šířku a 65 cm na výšku, jsou PHSMB oprávněny účtovat vypraviteli pohřbu zvýšené náklady na kremaci dle aktuálního ceníku PHSMB.

Článek 6

Evidence lidských pozůstatků a lidských ostatků do zpopelnění

- Rakev s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky určená ke zpopelnění musí být před předáním PHSMB označena štítkem se jménem a příjmením zemřelého a typovým označením rakve. Přijetí musí PHSMB neprodleně zaevidovat v knize příjmu a dokumentaci zemřelého. Přijímající pracovník ověří, zda údaje na štítku a

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 4 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

v knize příjmu souhlasí s údaji v listu o prohlídce mrtvého. Při zjištění nesrovnalostí je přijímající pracovník PHSMB oprávněn přijetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků do vyřešení nesrovnalostí odmítnout.

2. Evidenční čísla zpopelnění jsou přidělována v knize příjmu pracovníkem krematoria v postupném pořadí (od počátku zahájení provozu krematoria) při zápisu údajů z listu o prohlídce mrtvého.
3. PHSMB vedou evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků, které jim byly předány ke zpopelnění, obsahující zejména
 - a) jméno, popřípadě jména, a příjmení zemřelých, jejichž těla nebo lidské ostatky byly v krematoriu zpopelněny,
 - b) místo a datum jejich narození a úmrtí, pokud jsou známy,
 - c) záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly zpopelněny, byly touto nemocí nakaženy,
 - d) datum a hodinu převzetí lidských pozůstatků nebo lidských ostatků ke zpopelnění, včetně přidělení čísla v evidenci,
 - e) druh rakve, vložky do rakve a transportního vaku,
 - f) jednoznačnou identifikaci osoby předávající lidské pozůstatky nebo lidské ostatky,
 - g) datum a hodinu uložení do chladicího, popřípadě mrazicího zařízení,
 - h) datum zpopelnění a číslo záznamu o zpopelnění,
 - i) datum výzvy k převzetí urny s lidskými ostatky a datum jejího vydání nebo odeslání, včetně adresy jejího příjemce; v případě nepřevzetí urny do 12 měsíců od obdržení výzvy, je do záznamu uvedeno i datum a místo, kde byly lidské ostatky uloženy do společného hrobu.
4. Zápisy do evidence související s provozováním krematoria se provádějí bez zbytečného odkladu. Záznamy z elektronické evidence jsou pravidelně vyvázány a archivovány dle Spisového a skartačního řádu Pohřebních a hřbitovních služeb města Brna, a.s.
5. Listy o prohlídce mrtvého, které slouží jako zdroje informací pro vedení evidence, jsou zakládány a archivovány dle Spisového a skartačního řádu Pohřebních a hřbitovních služeb města Brna, a.s.

Článek 7

Způsob uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků

1. Pro uložení lidských pozůstatků do zpopelnění mají PHSMB k dispozici:
 - a) vlastní chladicí zařízení s trvale udržitelnou teplotou v rozmezí od 0 až +5 °C, které slouží pro uložení lidských pozůstatků do jednoho týdne od zjištění úmrtí;
 - b) vlastní mrazicí zařízení s trvale udržitelnou teplotou nižší než -10 °C, které slouží pro uložení lidských pozůstatků, kdy doba od zjištění úmrtí prohlížečím lékařem do pohřbení přesáhne jeden týden nebo kdy to vyžaduje stav lidských pozůstatků.
2. PHSMB jsou povinny ukládat lidské pozůstatky do zpopelnění pouze v konečné rakvi do chladicího nebo mrazicího zařízení. Uložení lidských pozůstatků do mrazicího zařízení nemusí být provedeno v případě, provedou-li PHSMB zpopelnění lidských pozůstatků do 48 hodin od jejich převzetí; v tomto případě jsou PHSMB povinny zajistit jejich uložení do doby zpopelnění v chladicím zařízení zajišťujícím trvalé udržení teploty v rozmezí od 0 °C do +5 °C, i když doba od zjištění úmrtí prohlížečím lékařem přesáhla nebo přesáhne 1 týden.

Článek 8

Podmínky zpopelňování lidských pozůstatků a lidských ostatků

1. Zpopelnění lidských pozůstatků nebo lidských ostatků se provádí zpravidla téhož dne, kdy byly provedeny smuteční obřady v areálu krematoria.
2. O pořadí zpopelňování rozhodují PHSMB, přihlíží přitom k provozním, hygienickým a estetickým důvodům.
3. Každá rakev s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky musí být před zasunutím do kremační pece opatřena značkou nezníčitelnou ohněm obsahující číslo záznamu o zpopelnění v návaznosti na evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků vedenou PHSMB.
4. PHSMB jsou povinny dbát, aby se zpopelňování provádělo při dodržování všech hygienických a pietních zásad, popel jednoho mrtvého se nemísí s popelem jiného mrtvého nebo nedošlo k jeho záměně.
5. Lidské pozůstatky a lidské ostatky musí být dokonale zpopelněny.

Článek 9

Způsob ukládání lidských ostatků do uren

1. Po každém zpopelnění musí být popel pečlivě a úplně vybrán z kremační pece. Popel musí být zbaven kovových a jiných nespalitelných částí a uložen spolu se značkou uvedenou v čl. 9 odst. 3 tohoto řádu do pevně uzavíratelné urny.
2. Urna musí být označena:
 - a) číslem záznamu o zpopelnění v návaznosti na evidenci lidských pozůstatků a lidských ostatků vedenou PHSMB;
 - b) jménem, popřípadě jmény, a příjmením zemřelého, jehož tělo nebo lidské ostatky byly v krematoriu zpopelněny;

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 5 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

- c) místem a datem narození a úmrtí zemřelého, pokud jsou známy.
3. Pokud zůstane po naplnění urny přebytečný popel, je tento a popel z jiných ostatků shromažďován do zvláštních nádob, které se po naplnění ukládají na stejné místo jako nevyzvednuté urny. Přebytky popela se po nashromáždění dostatečného množství ukládají na pohřebišti společně s popelem z nevyzvednutých urn do společného hrobu.

Článek 10

Uskladnění a předávání urn s lidskými ostatky

1. Pro přechodné uskladnění urn s popelem slouží zvlášť upravená místnost v areálu krematoria.
2. Při uzavření smlouvy o pohřebních službách a souvisejících vztazích (dále jen „smlouva“) PHSMB poučí vypravitele pohřbu o vydání urny se zpopelněnými ostatky a vyzve jej k jejímu převzetí. Poučení vypravitele pohřbu je přílohou smlouvy. Urny se zpopelněnými ostatky zemřelých jsou připraveny k vydání vypraviteli pohřbu nebo jím prokazatelně zmocněné osobě ve lhůtě po sedmi dnech od zpopelnění, přičemž vypravitel pohřbu je pro vydání urny povinen předložit originál dokladu o zpopelnění a občanský průkaz. P převzetí urny s popelem potvrdí vypravitel pohřbu nebo jím zmocněná osoba svým podpisem v knize výdeje urn. Pokud do 12 měsíců ode dne výzvy PHSMB k převzetí vypravitel pohřbu urnu nepřevzme, nebo není-li taková osoba, jsou PHSMB povinny zajistit uložení lidských ostatků do společného hrobu na veřejném pohřebišti.
3. PHSMB jsou oprávněny zpoplatnit uschovávání urny v areálu krematoria.

Článek 11

Provádění smutečních obřadů

1. PHSMB provádí podle objednávky fyzických a právnických osob smuteční obřady před zpopelněním, popřípadě smuteční obřady s vystavením urny se zpopelněnými ostatky.
2. PHSMB umožňují při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných subjektů a právnických osob v souladu s projevenou vůlí v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.
3. Při příjmu objednávky smutečního obřadu stanoví pracovníci PHSMB datum a dobu provedení obřadu.
4. Smuteční obřady se konají zpravidla v pracovních dnech, pokud není stanoveno PHSMB jinak. Délku obřadu i jednotlivé časy stanovují PHSMB, které na požádání sdělí informace třetím osobám.
5. Vypravitel pohřbu si může rovněž objednat další služby, které mohou PHSMB provést, zejména dodávku květin, hudbu, fotografické služby apod.
6. Denní pořad smutečních obřadů s vyznačením jmen a příjmení zemřelých, jejich roku narození, místa posledního bydliště a doby konání obřadů vyvěsí PHSMB v areálu krematoria. Na žádost vypravitele pohřbu zajistí PHSMB výmaz daných údajů z denního pořadu smutečních obřadů.
7. PHSMB jsou oprávněny neprovést kremační obřad, nebylo-li tělo zemřelého prokazatelně předáno PHSMB alespoň 60 minut před konáním obřadu.
8. PHSMB vystaví zemřelého v místnosti k tomu určené, pokud si vypravitel pohřbu tuto službu objednal a vystavení neodporuje ustanovením zákona o pohřebnictví.
9. Rakve se zemřelými, pro něž má být proveden smuteční obřad, musí být přejímajícím pracovníkem PHSMB viditelně označeny druhem smutečního obřadu, dnem a hodinou konání.
10. Pro smuteční obřad rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky lze poskytnout zápujční obal.
11. Žádá-li vypravitel pohřbu otevření rakve k ověření totožnosti zemřelého, PHSMB jsou povinny mu vyhovět (s výjimkou případů stanovených zákonem o pohřebnictví). Vzniknou-li přitom jakékoliv pochybnosti, nesmí být zpopelnění provedeno, dokud nebude totožnost zemřelého bezpečně ověřena. PHSMB jsou oprávněny odmítnout otevření rakve v případě ohrožení života z důvodů infekční nemoci, v případě pokročilého biologického rozkladu zesnulého anebo v případě devastujícího (rozsáhlého) traumatického zranění, i když nemá k dispozici rozhodnutí příslušné krajské hygienické stanice.
12. Pracovníci PHSMB nejsou oprávněni se zemřelým manipulovat, s výjimkou nejjednodušších úprav oděvu před smutečním obřadem. Za vzhled a úpravu zemřelého, typ dodané rakve, dodané věnce, kytice a jiné květinové dary včetně stuh odpovídá právnická či fyzická osoba, která smuteční obřad v krematoriu objednala.
13. Pokud nebudou věnce, kytice a jiné květinové dary včetně stuh věnované k uctění památky zemřelého na požádání vypravitele pohřbu vydány pozůstalým, budou PHSMB po skončení smutečního obřadu bezodkladně znehodnoceny a jejich zpětné vydání vypraviteli pohřbu nebo pozůstalým není možné.
14. Přípomínky týkající se dodané rakve, úpravy zemřelého nebo květinových darů může uplatnit vypravitel pohřbu bezprostředně po zjištění nesrovnalostí u pohřební služby, s níž pohřbení zahrnující smuteční obřad sjednával. V zájmu zabezpečení předmětů potřebných pro reklamační řízení je třeba, aby o této skutečnosti informoval bezprostředně po smutečním obřadu PHSMB.
15. Pozůstalí mohou uplatnit případné připomínky k průběhu smutečního obřadu v průběhu nebo bezprostředně po obřadu přímo v krematoriu u osoby zastupující PHSMB.

Článek 12

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 6 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

Povinnosti návštěvníků krematoria v souvislosti s pořádkem v krematoriu, zachováním důstojnosti tohoto místa a pravidla užívání zařízení krematoria

- Do prostoru spalovny, chladicího a mrazicího zařízení je nepovolaným osobám vstup zakázán. Pokud je vstup těchto osob nutný, pak jedině v doprovodu pověřených pracovníků PHSMB.
- Návštěvníci krematoria jsou povinni:
 - dodržovat tento řád;
 - respektovat pokyny pracovníků PHSMB spojené s pohybem v areálu krematoria a zachováváním důstojnosti daného místa;
 - opustit areál krematoria do konce uzavírací doby bez upozornění; v případě, že jsou k opouštění areálu krematoria návštěvníci vyzváni pracovníkem PHSMB, jsou návštěvníci povinni opustit areál krematoria neprodleně po takové výzvě;
 - chovat se v areálu krematoria důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se tímto řádem. Zejména není návštěvníkům dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat (nosit) psy, kočky a jiná zvířata, propagovat politickou, náboženskou či společenskou nesnášenlivost, nebo si počínat jinak nevhodným způsobem, který je neslučitelný s důstojností místa a používat areál krematoria i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny;
 - vstupovat do obřadní síně pouze po uvedení pověřenými zaměstnanci PHSMB, děti do 10 let mohou vstupovat do areálu krematoria jen v doprovodu dospělých osob.
- Návštěvníci krematoria mohou k parkování motorových vozidel využít přilehlé parkoviště umístěné na části pozemku p.č. 1833, LV č. 2683, k.ú. Štýřice, který je zapsán u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, katastrální pracoviště Brno-město. Podmínky pro užívání parkoviště stanoví provozní řád parkoviště zveřejněný na webových stránkách PHSMB www.pohrby.cz a vyvěšený na nástěnce u parkoviště.
- V areálu krematoria je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu PHSMB.
- Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky, a to všem občanům, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Jiný způsob užití obřadní síně ke smutečnímu obřadu mohou povolit PHSMB jen po vlastním uvážení a v souladu se zákonem o pohřebnictví. Provozní doba se upravuje podle potřeby vypravitelů pohřbu, kapacity obřadů a provozních možností PHSMB.

Článek 13

Základní povinnosti PHSMB a jejich pracovníků

- PHSMB jsou povinny dodržovat zejména následující ustanovení:
 - přijímat ke zpopelnění a zpopelňovat pouze lidské pozůstatky a lidské ostatky, jejichž zpopelnění bylo povoleno v souladu se zvláštními předpisy;
 - přijímat lidské pozůstatky k přechodnému uložení v chladicím zařízení;
 - přijímat ke zpopelnění exhumované lidské ostatky, jejichž zpopelnění bylo povoleno v souladu se zvláštními předpisy, a jiné ostatky, pokud smějí být zpopelněny;
 - provádět na základě objednávek pohřebních služeb veškeré smuteční obřady, provádět na žádost pozůstalých vystavení zemřelého v otevřené rakvi (možné pouze do jednoho týdne od data úmrtí), zabezpečit přechování zemřelého v chladicích zařízeních do doby zpopelnění nebo smutečního obřadu, pokud to kapacita chladicího zařízení umožňuje;
 - dbát, aby zemřelí přijímaní ke smutečním obřadům a ke zpopelnění byli uloženi v konečných rakvích řádně ustrojeni, v případě smutečního obřadu i upraveni;
 - zajišťovat provedení smutečních obřadů a zpopelnění v souladu s platnými předpisy a s náležitou důstojností, pietou a etikou;
 - zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetného k jejich citům, umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností, jiných subjektů a právnických osob v souladu s projevenou vůlí vypravitele pohřbu;
 - pečovat o správnou funkci a obsluhu technických a technologických zařízení;
 - učinit všechna opatření, aby byla vyloučena jakákoliv záměna těl zemřelých nebo záměna popela;
 - ukládat upravený popel do úřední schránky (dále jen „urny“) opatřené předepsanými údaji a urnu řádně uzavřít;
 - zajistit dočasnou úschovu uren s popelem zemřelých, urnu vydat oprávněným osobám na základě originálu dokladu o zpopelnění a předložení občanského průkazu;
 - starat se o čistotu a dezinfekci, řádné větrání a pořádek v areálu krematoria, o jeho nezávadný provoz včetně provozu hygienických zařízení apod. Úklid v areálu krematoria probíhá následujícím způsobem:
 - hygienická a sociální zařízení – pro pracovníky i pro veřejnost – denně, na vlhko s dezinfekcí;
 - technické zázemí – podlahové plochy – dle potřeby, jinak minimálně 1x týdně, úklid na vlhko, případně s dezinfekcí;
 - úklid plošných povrchů v prostorách pro veřejnost – denně – strojově na vlhko;

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 7 z 8
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

- iv. generální úklid včetně oken, topných těles a jiné – 2x ročně.
 - m) odmítnout převzetí zemřelého, který není objednavajícím pohřební službou připraven k provedení smutečního obřadu nebo zpopelnění v souladu s platnými předpisy a etikou; v případě rozdílného výkladu platných předpisů rozhodují orgány krajské hygienické stanice nebo orgány s příslušnou pravomocí;
 - n) je zakázáno zacházet s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění pozůstalých a veřejnosti.
2. Pracovníci PHSMB jsou povinni zejména:
- a) postupovat podle tohoto řádu;
 - b) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, o nichž se dozvěděli v souvislosti s výkonem svého zaměstnání;
 - c) chovat se k pozůstalým i ostatním návštěvníkům zdvořile a ohleduplně;
 - d) zachovávat pietu k zemřelým a pozůstalým;
 - e) dbát, aby obřadní síň byla udržována v čistém, upraveném stavu a rakev se zemřelým byla k obřadu vystavena důstojně;
 - f) zamezit vstupu nepovolaných osob do provozních prostor krematoria.
3. Lékárničky první pomoci umístěné v areálu krematoria vždy obsahují antiseptikum k dezinfekci ran; oční vodu nebo oční kapky; krycí sterilní obvazový materiál, náplasti; hemostatikum k zástavě krvácení – např. Traumacel nebo GelitaSpon, a dále volně dostupná analgetika, např. Ibalgin či Paralen. Za kontrolu expiraci a průběžné doplnění vybavení lékárníček zodpovídá pověřený pracovník ve funkci vedoucího krematoria nebo jeho zástupce.

Článek 14 Ochrana osobních údajů

1. V případě, že vypravitel pohřbu ve smlouvě o pohřebních službách a souvisejících vztazích (dále jen „smlouva“) udělil souhlas dle zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, aby PHSMB zpracovávaly a uschovaly jeho osobní údaje a údaje zemřelého v databázi k účelům účetním, daňovým a evidenčním a/nebo vypravitel pohřbu udělil ve smlouvě souhlas s tím, aby PHSMB prováděly a používaly filmové, fotografické, video/audio dokumentace provedených obřadů a výkonů pro vlastní výukové účely při zachování ochrany práv zemřelého, totožnosti i dalších osobních údajů zemřelého i vypravitele pohřbu, je vypravitel pohřbu oprávněn písemně udělené souhlasy odvolat. Učiní-li tak, budou PHSMB, vyjma plnění povinností podle příslušných právních předpisů, postupovat podle zákona a údaje shromážděné nad rámec zákonných povinností odstraní z databází a archivů.
2. PHSMB jako správce osobních údajů ve smyslu zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění a od 25. 5. 2018 ve smyslu Obecného nařízení Evropského parlamentu a Rady EU č. 2016/679 o ochraně osobních údajů (dále jen „GDPR“) bude poskytnuté osobní údaje vypravitele pohřbu, jako subjektu údajů (dále jen „osobní údaje“), a údaje o zemřelém, obsažené v uzavírané smlouvě, zpracovávat za účelem evidence pohřbení a plnění smlouvy. Zákonným důvodem zpracování osobních údajů je § 5 odst. 2 písm. a), b), e) a g) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů v platném znění, po 25. 5. 2018 článek 6 odst. 1 písm. b), c) a f) GDPR. Jedná se o zákoný důvod zpracování osobních údajů nezbytných pro splnění smlouvy (přehled o provedení smlouvy), pro umožnění kontroly orgánem veřejné moci zaměřené na dodržování pravidel stanovených obecně závaznými předpisy pro pohřebnictví a návazně na to pro účely doložení řádného splnění smlouvy). Dále může PHSMB zpracovávat osobní údaje uvedené ve smlouvě pouze v rámci ostatních záležitostí plnění ze smlouvy, popř. k vymáhání pohledávek PHSMB vůči vypraviteli pohřbu plynoucích ze smlouvy a jejího případného porušení a dále v těch případech, kdy mu to výslovně ukládá právní řád České republiky. Pokud vypravitel pohřbu zvolí ve smlouvě možnost „Zveřejnění“ dle aktuálních obchodních podmínek PHSMB, uděluje tím současně souhlas, aby byly způsobem tam uvedeným zveřejněny údaje o jménu, příjmení, roku narození a bydlišti zemřelého a datu, čase a místě obřadu. Údaje o zemřelém bude PHSMB zpracovávat z důvodů totožných, jak je uvedeno u osobních údajů, a to stejným způsobem.
3. Vypravitel pohřbu má právo na přístup k osobním údajům, právo na opravu a výmaz osobních údajů (nebude-li ohrožen či znemožněn zákoný důvod zpracování osobních údajů), stejně jako právo požadovat omezení zpracování a právo na přenositelnost údajů. U údajů o zemřelém má vypravitel pohřbu práva obdobná jako v předchozí větě, s totožnými omezeními. Vypravitel pohřbu je oprávněn podat podnět či stížnost u Úřadu pro ochranu osobních údajů.

Článek 15 Závěrečná ustanovení

1. Tento řád je závazný pro PHSMB, její pracovníky a ve vztahu k rozsahu a způsobu poskytování služeb pro všechny subjekty, které služeb krematoria využívají.
2. Každý návštěvník krematoria je povinen dodržovat řád. Při porušení řádu bude návštěvník vyzván k upuštění od závadného jednání či stavu, o jeho nápravu. V případě, že tak vyzvaná osoba nezajistí nápravu bez zbytečného odkladu od výzvy, nebo pokud se bude závadné jednání či stav opakovat, je příslušný pracovník PHSMB oprávněn dle své úvahy
 - a) přerušit smuteční obřad a/nebo
 - b) ukončit smuteční obřad a/nebo

Organizace:	Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.	Strana: 8 z
Název:	ŘÁD KREMATORIA	

5. Řád je k dispozici k nahlédnutí v kanceláři krematoria, je umístěn na viditelném místě a je uveřejněn též na webových stránkách PHSMB www.pohrby.cz. Současně je tento řád a vystaven na obvyklém místě vyhrazeném pro informace určené návštěvníkům krematoria.

V Brně dne 23. 7. 2018

Pohřební a hřbitovní služby
města Brna, a.s.

602 00 Brno, Kolářská 7

DIČ: CZ60713360

za Pohřební a hřbitovní služby
města Brna, a.s.

Mgr. Michal Tomášek
ředitel akciové společnosti
v.r.

Tento řád byl schválen Krajskou hygienickou stanicí Jihomoravského kraje se sídlem v Brně dne 23. července 2018, rozhodnutím sp. zn. S-KHSJM 38409/2018, č.j. KHSJM 39680/2018/ BM/HOK.

KRAJSKÁ HYGIENICKÁ STANICE
Jihomoravského kraje se sídlem v Brně
Jeřábkova 4, 602 00 Brno
-134-

PROVOZNÍ ŘÁD PARKOVIŠTĚ KREMATORIA V BRNĚ

I. OBECNÁ USTANOVENÍ

1. Parkoviště pro návštěvníky brněnského krematoria a ústředního hřbitova je zřízeno na části pozemku parcelní číslo 1833, který je zapsán u Katastrálního úřadu pro Jihomoravský kraj, pro obec Brno, okres Brno-město, k.ú. Štýřice, na LV č. 2683 v ulici Jihlavská (dále jen parkoviště). Provozovatelem parkoviště je Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s., Koliště 7, Brno 602 00 7, IČ 60713330, DIČ CZ60713330 (dále jen provozovatel).
2. Na parkovišti je zřízeno a provozováno 44 placených parkovacích stání. Provozovatel je oprávněn kdykoliv omezit parkovací kapacitu nebo provozní dobu parkoviště, případně parkoviště pro uživatele zcela uzavřít.
3. Na parkovišti jsou vyhrazena 3 místa pro imobilní osoby + 1 místo pro osoby doprovázející dítě v kočárku.
4. Parkoviště je určeno k parkování osobních automobilů a motocyklů návštěvníků brněnského krematoria a ústředního hřbitova, ale i ostatní veřejnosti (dále uživatelé). Uživatelem se rozumí všechny osoby, které vjely nebo vstoupily do prostoru parkoviště.
5. Uživatelé se při používání parkoviště řídí Provozním řádem parkoviště.
6. Parkoviště je provozováno jako samoobslužné nehlídané placené stání s celoročním provozem.
7. Parkoviště je určeno pro vjezd a parkování osobních automobilů, jejichž maximální přípustná hmotnost nepřevyšuje 3500 kg a jednostopých vozidel (dále jen vozidla). Vozidla musí mít platnou registrační značku a jejich technický stav musí vyhovovat příslušným právním předpisům.
8. Na parkoviště nesmí vjíždět vozidla s přívěsnými vozíky.
9. Na parkovišti platí v plném rozsahu ustanovení zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích ve znění pozdějších předpisů. Uživatelé jsou povinni dbát v prostoru parkoviště na bezpečnost a plynulost provozu, řídit se výstražnými nápisy a značkami a přizpůsobit svou jízdu aktuálním podmínkám provozu parkoviště. Příjezdové a odjezdové komunikace jsou uživatelé povinni udržovat volné pro ostatní uživatele parkoviště.
10. Rychlost jízdy v prostoru parkoviště je maximálně 20 km/hod., platí zde přednost jízdy zprava.
11. Uživatelé parkoviště jsou povinni uposlechnout pokynů zástupce provozovatele nebo pověřených zaměstnanců provozovatele.

II. PROVOZNÍ DOBA PARKOVIŠTĚ

1. Provozní doba parkoviště pro uživatele je, každý den od 7.00 do 19.00 hod. Tento čas je vymezen otevřením a uzavřením vjezdové brány parkoviště.
2. Za případné ponechání vozidla a parkování v čase od 19.01 hod. do 6.59 hod. bude uživateli účtována jednotná sazba v souladu s čl. III. 3.

III. PARKOVACÍ POPLATEK

1. Parkovací poplatek stanovuje provozovatel.
2. Od platby parkovacího poplatku nejsou osvobozena vozidla žádných uživatelů s výjimkou jízdních kol odstavených na vyhrazeném místě. Držitelé průkazu ZTP či ZTP/P mohou využít 3 hodiny parkování zdarma na vyhrazených místech u sjednávkové kanceláře (s bezbariérovým spojením do budovy krematoria i k hlavnímu parkovišti), a to po předložení průkazu ZPT či ZTP/P ve sjednávkové kanceláři. V případě zaplnění vyhrazených míst pro držitele průkazu ZTP či ZTP/P u sjednávkové kanceláře je třeba využít placeného parkování na tomto parkovišti, kde jsou pro držitele průkazů ZTP či ZTP/P vyhrazena místa v souladu s právními předpisy.
3. Jednotný parkovací poplatek za jedno vozidlo (osobní automobil i motocykl) činí 10,-Kč včetně DPH za každou započatou půlhodinu.
4. Nejkratší doba placeného parkování je 30 minut. Nejdelší doba placeného stání není omezena.

5. Parkovací lístek, s uvedením času vjezdu na parkoviště je uživateli vydán samoobslužně na vjezdovém stojanu parkoviště. Parkovací lístek si řidič ponechá u sebe, nedoporučuje se ponechání ve vozidle
6. Příslušný parkovací poplatek je uživatel povinen uhradit bezprostředně před odjezdem z parkoviště v samoobslužném pokladním terminálu na parkovišti.
7. Uživatel před odjezdem přiloží parkovací lístek ke čtečce na pokladním terminálu a zaplatí parkovné podle údajů uvedených na displeji pokladny. Pro platbu parkovného lze použít mince i bankovky české národní měny ve vyznačených hodnotách. Pokladní terminál vrátí případný přeplatek v mincích.
8. Pokladní terminál po stisknutí označeného tlačítka vydá daňový doklad.
9. Po zaplacení parkovného má uživatel 15 min. na opuštění prostoru parkoviště.
10. V případě, že uživatel ztratí parkovací lístek, je stanoven jednorázový poplatek 300,-Kč, po jehož zaplacení v samoobslužném pokladním terminálu bude uživateli umožněn odjezd vozidlem z parkoviště.

IV. VJEZD A VÝJEZD NA PARKOVIŠTĚ

1. Vjezd na parkoviště:

- a) Uživatel zastaví vozidlo před vjezdovou závorou, stiskne tlačítko pro výdej parkovacího lístku na vjezdovém stojanu a po otevření závory vjede do parkoviště. Závera se po průjezdu vozidla automaticky uzavře.
- b) Po vjezdu na parkoviště uživatel zaparkuje vozidlo na některé volné parkovací místo. Řidič uschová parkovací lístek z důvodu provedení budoucí platby parkovného v pokladním terminálu na parkovišti bezprostředně před odjezdem.
- c) V případě, že uživatel s vydaným parkovacím lístkem nenalezne volné parkovací místo, může v době do 15 min. od vjezdu do výjezdu parkoviště opustit bez povinnosti platit parkovné.

2. Výjezd z parkoviště

- a) Před odjezdem zaplatí uživatel po příchodu na parkoviště parkovací poplatek v samoobslužném pokladním terminálu podle údajů uvedených na displeji pokladny. Částka k zaplacení se zobrazí po přiložení parkovacího lístku ke čtečce.
- b) Po zaplacení parkovacího poplatku má uživatel 15 min. na výjezd z parkoviště.
- c) Uživatel zastaví vozidlo před výjezdovou závorou, přiloží parkovací lístek ke čtečce a po otevření závory vyjede z parkoviště. Závera se po průjezdu automaticky uzavře.
- d) Otevření závory je načasováno pro průjezd jednoho vozidla.

V. ODPOVĚDNOST ZA ŠKODU

1. Odpovědnost za škodu na vozidle a jeho příslušenství odstaveném na parkovišti a způsobeném třetí osobou je vymezena občanským zákoníkem.
2. Škody vzniklé na vozidle a na jeho příslušenství odstaveném na parkovišti, je uživatel povinen oznámit neprodleně po zjištění, nejpozději však před opuštěním parkoviště Policii ČR
3. Uživatel odpovídá za škodu, kterou v důsledku porušení smluvních povinností nebo povinností stanovených právními předpisy či tímto Provozním řádem způsobí provozovateli parkoviště nebo jiné osobě.

VI. POVINNOST UŽIVATELŮ

1. Na ploše parkoviště je uživatelům parkoviště zakázáno:

- a) Provádění jakékoliv údržby a oprav vozidel včetně jejich čištění.
- b) Manipulovat s pohonnými hmotami a oleji.
- c) Kouřit a používat otevřený oheň.
- d) Odkládat jakékoliv předměty, znečišťovat plochy odpadky, včetně úniku provozních kapalin z vozidla.
- e) Ponechávat osoby, zvířata a cennosti v zaparkovaných vozidlech.
- f) Při odchodu a příchodu na parkoviště se pohybovat mimo vyznačené komunikace pro chodce.

- g) Ponechávat volně pobíhat zvířata (např. psy bez vodítka, náhubku).
 - h) Pohybovat se po parkovišti na kolečkových bruslích, skateboardech, koloběžkách nebo na jiných prostředcích (např. motokárách atp.).
 - i) Pohybovat se po parkovišti v podnapilém stavu nebo pod vlivem omamných a psychotropních látek snižujících pozornost.
 - j) Odstavovat jízdní kola mimo vyznačené místo
 - k) Provozovat na parkovišti stánkový nebo pochůzkový prodej, provádět dealerské činnosti a veškeré činnosti politického, shromažďovacího či manifestačního charakteru včetně dobročinných akcí.
 - l) Umisťovat na parkovišti nebo ploty letáky, transparenty, hesla, výzvy apod. a to i připevněných na karoserie parkujících vozidel.
 - m) Používat zde zábavnou pyrotechniku.
 - n) Poškozovat zaparkovaná vozidla nebo kola.
 - o) Žebrat, provádět jakékoli taneční, eskamotérské, hudební nebo pěvecké produkce, provozovat jakékoli další zábavní aktivity, včetně sázek, loterii nebo hazardních her.
 - p) Poškozovat zařízení, plochy a ostatní příslušenství parkoviště.
2. Uživatelé jsou povinni dohlížet na pohyb a bezpečnost dětí, které se s nimi v prostoru parkoviště nacházejí.
 3. Uživatelé jsou povinni při odchodu z parkoviště anebo při příchodu používat pouze komunikace vyznačené pro chodce.
 4. Před opuštěním zaparkovaného vozidla je uživatel povinen vozidlo nebo jízdní kolo řádně uzamknout a zabezpečit proti odcizení.
 5. Uživatelé jsou povinni parkovat s vozidly přesně na vyznačených parkovacích stáních. Pokud uživatel tuto povinnost poruší a zamezí tak využití dalšího stání, je povinen uhradit smluvní pokutu provozovateli ve výši ceny tohoto stání v souladu s článkem III. tohoto Provozního řádu. Provozovatel má právo omezit uživatele technickým prostředkem - tzv. botičkou, až do doby úplné úhrady těchto nákladů. Smluvní pokutou není nikterak dotčeno právo provozovatele na náhradu škody vzniklé provozovateli v plném rozsahu.
 6. Pokud uživatel poruší povinnosti vyplývající z tohoto Provozního řádu parkoviště, nebo je-li to nutné pro ochranu důležitých práv provozovatele, je provozovatel oprávněn přijmout opatření, aby umožnil ostatním uživatelům provozovatele řádně užívat služby parkoviště, nebo aby ochránil svá práva na úhradu plateb.
 7. Uživatelé jsou povinni respektovat všechny pokyny a upozornění provozovatele při pohybu v prostoru parkoviště, zejména v prostoru vstupu a východu.

VII. ZÁVADY

V případě dopravní nehody, poškození majetku provozovatele či jakékoliv závady nebo jiné poruchy na vjezdové nebo výjezdové závoře, pokladním terminálu, nebo jiných částech parkoviště, kontaktuje uživatel personál v komerčním pavilonu nebo telefonicky provozovatele na tel.: 543 212 816.

VIII. ZÁVEŘEČNÁ USTANOVENÍ

1. Provozní řád parkoviště jsou povinni dodržovat všichni uživatelé parkoviště.
2. Provozní řád parkoviště bude viditelným způsobem umístěn uvnitř parkoviště u pokladního terminálu a v prostoru vjezdu do parkoviště.
3. Provozní řád parkoviště nabývá účinnosti dnem 1. září 2014.

V Brně dne 25. srpna 2014

Pohřební a hřbitovní služby
města Brna, a.s.
602 00 Brno, Koliště 7
DIČ: CZ66712330

.....
Mgr. Michal Tomášek
ředitel akciové společnosti
Pohřební a hřbitovní služby města Brna, a.s.

PROVOZNÍ ŘÁD KOLUMBÁRIA

Článek I **Úvodní ustanovení**

1. Krematorium s přilehlým kolumbáriem je kulturní památkou a vztahuje se na ně ustanovení zákona o státní památkové péči.
2. Aby byl zachován estetický vzhled, důstojnost ukládání zpopelněných ostatků a zachována památka na zesnulé, je vydán tento Provozní řád kolumbária, jehož ustanovení jsou závazná pro všechny objednavatele, návštěvníky urnového pohřebiště a pracovníky, kteří zde provádějí stavební, údržbové nebo jiné práce.

Článek II **Propůjčení místa v kolumbáriu**

1. Místo pro uložení urny v kolumbáriu (dále jen výklenek) se propůjčuje na základě smlouvy uzavřené mezi Pohřebními a hřbitovními službami, a. s. (dále jen správce) a uživatelem. Doba propůjčení je stanovena na 5 nebo 10 let, uživatel je povinen sdělit kanceláři krematoria změnu své adresy. V případě úmrtí uživatele výklenku přechází jeho užívací právo na objednatele jeho pohřbu.
2. Nehodlá-li si uživatel smlouvu po uplynutí zaplaceného období znovu obnovit, je povinen tuto skutečnost oznámit správci minimálně jeden měsíc před ukončením platnosti nájemní smlouvy a výklenek vyklidit.
3. Pokud uživatel do doby ukončení platnosti smlouvy o pronájmu výklenek nevyklidí, provede to na jeho náklady správce.
4. Vyjmutá urna a epitafní deska zůstanou ještě po dobu 1 roku uloženy v depozitu krematoria. Pokud se bývalý uživatel o ně v této době přihlásí, bude mu při jejich výdeji účtován kromě nákladů na vyklizení výklenku i manipulační poplatek a poplatek za uskladnění, případně za likvidaci epitafní desky. Pokud se uživatel nepřihlásí do 1 roku, budou ostatky zesnulých uloženy do společného hrobu, odkud je již nelze vydat.
5. Ve svém vlastním zájmu si přezkoušejte zaplacené období Vašeho výklenku. Pracovníci kanceláře krematoria Vám ochotně poskytnou potřebné informace.
6. Výklenek udržujte trvale v řádném stavu. V opačném případě se vystavujete riziku, že po skončení nájemní smlouvy Vám tato nebude prodloužena.
7. Uživatel propůjčeného místa smí provádět jeho úpravu jen v souladu s Provozním řádem kolumbária, článek III.

Článek III **Úprava a výzdoba výklenku, úhrada škod**

1. Po uložení urny do výklenku se tento uzavře epitafní deskou z přírodního kamene, jednotného druhu a tvaru v příslušné sekci. Na této desce smí být uvedeno pouze jméno a příjmení zesnulého, datum jeho narození a úmrtí.
2. Pokud není při objednávce dohodnuto jinak, dodá epitafní desku na základě objednávky správcem určený dodavatel.

3. Do výklenku se ukládají zpopelněné ostatky výhradně v úředních schránkách, a to v počtu podle velikosti výklenku. Schránku smí do výklenku uložit pověřená osoba, která má uzavřenou smlouvu se správcem kolumbária.
4. K uctění památky zesnulých je možno dát pod nebo nad výklenek kytičku z rostlých nebo umělých květů. Světla lze rozsvěcovat jen tak, aby nevzniklo nebezpečí požáru nebo znečištění výklenku, případně jeho okolí.
5. Pokud uživatel umístí v prostoru výklenku nebo na epitafní desku předměty v rozporu s výše uvedenými ustanoveními, bude správcem kolumbária písemně vyzván k jejich odstranění. Pokud tak neučiní, odstraní je správce na náklady uživatele. Správce následně vyzve písemně uživatele k převzetí odstraněných předmětů.
6. Je vydán přísný zákaz vrtání, přitloukání a jiného připevňování předmětů do stěn kolumbária.
7. V případě poškození nebo znečištění výklenku uživatele provede správce opravu na náklady uživatele.

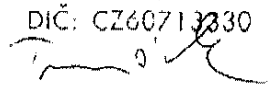
Článek IV **Chování návštěvníků kolumbária**

1. Všichni návštěvníci jsou povinni se chovat způsobem, který odpovídá pietě místa.
2. Návštěvní doba je shodná s návštěvní dobou Ústředního hřbitova a je uvedena na informační tabuli při vstupu do areálu. Návštěvníci jsou povinni opustit kolumbárium do stanovené uzavírací doby bez upozornění.
3. Správce si vyhrazuje právo dočasného zákazu vstupu do kolumbária v případě, že jsou prováděny terénní nebo stavební úpravy, popřípadě nelze-li zabezpečit z jiných důvodů bezpečnost návštěvníků.
4. V prostoru kolumbária není dovoleno:
 - kouřit, hloučet nebo požívat alkoholické nápoje nebo jiné návykové látky
 - vodit nebo nosit psy a jiná zvířata
 - rušit klid hudbou z rádia nebo jiných reprodukcí zařízení
 - jezdit na kole, kolečkových bruslích, skate boardech apod.
 - odkládat odpadky mimo místa k tomu určenáDětem do deseti let je povolen vstup jen v doprovodu dospělé osoby.

Článek V **Závěrečná ustanovení**

Při uzavírání smlouvy o propůjčení míst v kolumbáriu potvrdí žadatel svým podpisem, že byl seznámen s tímto „Provozním řádem“, že rozumí jeho ustanovením a že s nimi souhlasí.

V Brně 1. ledna 2012

Pohřební a hřbitovní služby
města Brna, a.s.
602 00 Brno, Koliště 7
DIČ: CZ60713330

Mgr. Michal Tomášek
zastupující ředitel

Statutární město Brno

jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,
o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen „zákon“) vydává v souladu s ust. § 19 zákona

Řád veřejného pohřebiště statutárního města Brna

Článek I

Úvodní ustanovení

- 1) Řád veřejného pohřebiště se vydává na základě zákona, po předchozím souhlasu Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 14. 5. 2020, vydaného pod č.j. JMK 66645/2020. Řád veřejného pohřebiště statutárního města Brna (dále jen „Řád“) upravuje provoz pohřebišť v souladu se zákonem¹⁾ a se zaměřením na to, aby s lidskými pozůstatky a s lidskými ostatky bylo zacházeno důstojně a tak, aby nedošlo k ohrožení veřejného zdraví nebo veřejného pořádku.
- 2) Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti statutárního města.
- 3) Pohřebištěm se v souladu se zákonem¹⁾ rozumí prostor určený prioritně k pohřbení lidských pozůstatků nebo uložení zpopelněných lidských ostatků. Má podobu míst pro: hroby a hrobky, nebo úložiště jednotlivých uren, nebo rozptylové či vsypové louky, nebo jejich kombinace. Součástí pohřebišť jsou i čestná pohřebiště, jednotlivé čestné hroby a válečná pohřebiště.
- 4) Ustanovení tohoto Řádu se vztahují na pohřebiště v těchto k.ú.: Štýřice, Bohunice (Ústřední hřbitov), Židenice, Řečkovice, Líšeň, Královo Pole, Komín, Žebětín. Tuřany, Slatina, Soběšice, Jehnice. Parcely jednotlivých pozemků pohřebišť a staveb na nich umístěných jsou vypsány v příloze č. 1 tohoto Řádu. Při dělení a scelování pozemků, rozšiřování pohřebišť či změně budov budou tyto změny zapracovány do přílohy č. 1 a do 15 dnů od změny bude aktualizovaná verze vyvěšena podle čl. 15 odst. 8) tohoto Řádu.
- 5) Provozovatel pohřebišť (dále jen „provozovatel“) uvedených v čl. I odst. 4 - Statutární město Brno, Dominikánské nám. 1, 602 00 Brno, IČO: 44992785 - zajišťuje provozování pohřebišť prostřednictvím příspěvkové organizace Správa hřbitovů města Brna, příspěvková organizace, Vídeňská 96, 639 00 Brno, IČO: 62161598 (dále jen „správce“ či „správce pohřebiště“).
- 6) Na čestném pohřebišti se pohřbívání osob, jejichž činnost významným způsobem přispěla k lidskému pokroku nebo jež se mimořádně zasloužily o statutární město Brno, řídí Statutem čestného pohřebiště města Brna¹⁰⁾ v platném znění.
- 7) Na péči o pohřebiště nebo jeho části včetně hrobových zařízení, jež jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, nebo jsou v seznamu vojenských válečných hrobů a pohřebišť³⁾, civilních válečných hrobů a pohřebišť, se vztahují zvláštní předpisy²⁾ za jejichž dodržování zodpovídá provozovatel.
- 8) Řád je závazný pro provozovatele – statutární město Brno, správce a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových a urnových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.

Článek 2

Provozní doba pohřebiště a způsoby pohřbívání

- 1) Pohřebiště jsou veřejně přístupná místa, která jsou veřejnosti zpřístupněna takto:

leden, únor, listopad, prosinec 7–17 hod.

březen, říjen 7–18 hod.

duben až září 7–19 hod.

Památka zesnulých a dny od předcházející soboty do následující neděle včetně (9 dnů):

Ústřední hřbitov a Židenice 7–19 hod.

ostatní pohřebiště 7–21 hod.

Předcházející 2 dny před Štědrým dnem a 3 dny před Velikonočním pondělím včetně:

Ústřední hřbitov a Židenice 7–19 hod.

ostatní pohřebiště 7–21 hod.

- 2) Mimo vymezenou dobu jsou pohřebiště uzamčena. Správce je oprávněn povolit odůvodněnou výjimku individuálním povolením. Správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.

- 3) Způsoby pohřbívání na jednotlivých pohřebištích jsou následující:

	Kopaný hrob	Hrobka	Urnový hrob	Kolumbárium	Vsyp	Rozptýl
Ústřední hřbitov	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano
Židenice	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Královo Pole	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Řečkovice	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Komín	Ano	Ano	Ano	Ano	-	Ano
Žebětín	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Soběšice	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Jehnice	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Líšeň	Ano	Ano	Ano	Ano	Ano	-
Slatina	Ano	Ano	Ano	-	-	-
Tuřany	Ano	Ano	Ano	-	-	-

Článek 3

Povinnosti a činnost provozovatele a správce pohřebiště a rozsah poskytovaných služeb

- 1) Provozovatel pohřebiště rozhoduje ve sporech mezi nájemci hrobových míst a správcem.
- 2) Správce je povinen provozovat pohřebiště v souladu s tímto Řádem, zákonem¹⁾ a zvláštními právními předpisy⁴⁾, zejména je povinen:
 - provádět výkopy hrobů, exhumace, ukládat zpopelněné ostatky (vsypy, rozptyly, uložení uren), ukládat lidské pozůstatky a zabezpečovat služby související s pohřbíváním, tuto povinnost může zajistit i u třetího subjektu po protokolárním předání pracoviště a nejbližšího okolí,
 - vydávat za provozovatele pohřebiště souhlas k exhumaci lidských ostatků na daném veřejném pohřebišti dle § 22 odst. 7 zákona a tohoto Řádu,
 - umožnit oprávněným osobám v souladu s § 4a zákona manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace (pokud byl k exhumaci vydán souhlas) za podmínek stanovených zákonem a tímto Řádem,
 - uzavírat smlouvy o nájmu hrobových míst s oprávněnými osobami za podmínek stanovených tímto Řádem s tím, že všem osobám – zájemcům o nájem je povinen stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa,
 - vést evidenci o hrobových místech a o uložení lidských pozůstatků nebo ostatků na pohřebištích, včetně „listů o prohlídce zemřelého“, popř. další evidenci související s provozováním pohřebiště v souladu se zákonem¹⁾,
 - zřizovat místa na hroby, hrobky,
 - pronajímat smuteční obřadní síně,
 - zajistit obsluhu a provoz veřejných WC,
 - zajistit vrátní službu,
 - spravovat a udržovat objekty na pohřebišti (obřadní síně, márnice, komunikace, oplocení apod.),
 - udržovat veřejnou zeleň na pohřebišti podle platné vyhlášky města⁷⁾,
 - předkládat provozovateli návrhy na rozvoj a modernizaci pohřebišt,
 - zajišťovat předání odpadů k odstraňování,
 - zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebištích, včetně údržby opuštěných hrobových míst a společných hrobů uvedených v příloze č. 1
 - zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevyslovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li správci známa,
 - vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště,
 - vykonávat dozor nad dodržováním tohoto Řádu.

- 3) Správce je povinen informovat nájemce, případně vlastníky, kteří neodstraní nebo neodeberou hrobová zařízení do dne zrušení pohřebiště nebo do dne ukončení nájmu, že pokud se do 3 let o tyto věci nepřihlásí, bude s nimi naloženo jako s věcmi opuštěnými. Podrobnosti stanoví Postup při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením.
- 4) Správce pohřebiště je povinen během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný a plynulý provoz pohřebiště. Těmito případy se rozumí zejména:
- živelná pohroma,
 - práce spojené s provedením pohřbení v okolních hrobech,
 - údržba zeleně,
 - opravy na pohřebištích,
 - kamenosochařské práce na okolních hrobech apod.
- 5) Správce pohřebiště je povinen písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Nejsou-li mu trvalý pobyt nebo sídlo nájemce známy, uveřejní tuto informaci na veřejné tabuli umístěné na příslušném pohřebišti, včetně umístění tabulky či nálepky na předmětném hrobovém místě, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu. Podrobnosti stanoví Postup při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením.
- 6) Správce je povinen písemně (protokolárně) předložit provozovateli pohřebiště alespoň 1x ročně návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30 dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.
- 7) Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude správce pohřebiště postupovat nejen podle občanského zákoníku a Postupu při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením, ale také ve smyslu čl. 24 a 30 bilaterální českoněmecké Smlouvy o dobrém sousedství a přátelské spolupráci č. 521/1992 Sb. Řešení všech problémů spojených s péčí o opuštěné německé hroby by mělo probíhat v duchu smíření. Podrobnosti viz Příručka pro obce k péči o opuštěné německé a další hroby v České republice, Úřad vlády, Praha 2017.
- 8) Správce pohřebiště vede evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona elektronickou formou. Tiskové sestavy, jejichž hřbet následně sváže, vytváří jednou ročně.
- 9) V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
- 10) V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.
- 11) Na pohřebištích statutárního města Brna jsou správcem poskytovány tyto služby dle vybavenosti specifikované v čl. 2 bod 3. Řádu:
- a) Základní – nezbytné pro řádný chod pohřebišť
- nájem místa – pro hroby, hrobky k uložení lidských pozůstatků,
 - pro uložení lidských ostatků v urnách
 - na vsypové loučce
 - v kolumbáriích
 - správa pohřebišť a objektů na pohřebištích
 - vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebišť

- zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby nájemců a veřejnosti
- vykonávání dozoru nad dodržováním Řádu
- běžná údržba pohřebiště včetně zeleně, oplocení, mobiliáře a inženýrských sítí
- běžná údržba komunikací a zpevněných ploch
- zajišťování svozu, odvozu odpadů
- běžná údržba a úprava společných hrobů, vojenského pohřebiště a ve sjednaném rozsahu i čestných hrobových míst
- dozor a úklid veřejných WC na pohřebištích zřízených správcem

b) Individuální – na požadavek nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky (nejsou kalkulovány v ceně nájmu)

- výkopové práce související s pohřbením, nebo exhumací
- ukládání zpopelněných lidských ostatků (vsyp, rozptyl, uložení urny)
- provádění exhumací
- údržba a úprava hrobových míst
- půjčování náradí (Ústřední hřbitov a Židenice)
- prodej hřbitovních doplňků
- pronájem smuteční obřadní síně k obřadům

Článek 4 **Povinnosti návštěvníků pohřebišť**

- 1) Návštěvníci jsou povinni zdržet se takového jednání, které by mohlo přinést újmu na mravním cítění pozůstalých a veřejnosti, nebo které by se dotýkalo důstojnosti zemřelých, a chovat se šetrně k zařízení, vybavení a zeleni na pohřebištích.
- 2) Na pohřebištích se zakazuje:
 - a. přístup podnapilým osobám a požívání alkoholických nápojů, omamných a psychotropních látek,
 - b. jízda na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.,
 - c. vstup se zvířaty, s výjimkou vodících psů nevidomých a služebních zvířat Policie ČR a Městské policie Brno,
 - d. hlučné chování a pouštění přenosných nosičů zvuku,
 - e. odhazování odpadků mimo nádob k tomu určených; pokud je zavedeno třídění, je nutno to respektovat,

- f. ukládání nádob, nářadí a jiných předmětů na zelené pásy kolem hrobových míst,
 - g. odnášení vody z areálu pohřebišť, voda je určena pouze k provozním účelům a na zalévání zeleně na pronajatých hrobových místech, voda není pitná,
 - h. provádění jakýchkoliv zásahů do zeleně vysazené správcem pohřebiště bez jeho souhlasu,
 - i. používání prostorů pohřebišť a jejich vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.
- 3) Návštěvníci jsou povinni opustit pohřebiště do stanovené uzavírací doby bez upozornění.
- 4) Děti do 10 let mají na pohřebiště přístup pouze v doprovodu dospělé osoby.
- 5) Vozidla (s výjimkou invalidních vozíků) mohou na pohřebiště vjíždět a zde se zdržovat pouze se souhlasem správce po předchozí úplatě dle ceníku a za podmínek stanovených správcem. Jde zejména o dodržování vyhrazených jízdních tras, maximální povolené rychlosti apod. Vozidla do areálu pohřebišť jsou vpuštěna nejpozději 1 hod. před koncem provozní doby. Vozidlo musí pohřebiště opustit nejpozději 30 min. před ukončením provozní doby. Chodci mají vždy přednost před vozidly. Řidiči vyjíždějící z areálu pohřebišť jsou povinni správci umožnit kontrolu celého vozidla v souladu se souhlasem projeveným před vjezdem na pohřebiště. Vozidla invalidních občanů a osob tělesně postižených jsou zproštěni úplaty 2x měsíčně.
- 6) Pojízdne a zpevněné plochy na pohřebištích je povoleno používat k parkování vozidel jenom v provozní době pohřebišť, na nezbytně nutnou dobu, a pouze tak, aby tím nebyl omezován pohyb jiných vozidel. Není dovoleno provádět na veřejném pohřebišti opravy, údržbu a mytí vozidel.
- 7) Parkoviště uvnitř pohřebiště je povoleno užívat krátkodobě a na dobu nezbytně nutnou k parkování vozidel návštěvníků pohřebiště a účastníků smutečních obřadů. Užívání tohoto parkoviště k podnikatelské činnosti nebo k reklamě je zakázáno.
- 8) Návštěvníci musí respektovat omezení nebo správcův zákaz přístupu na pohřebiště nebo do jeho částí z oprávněných důvodů (terénní úpravy, náledí, vichřice, exhumace apod.) na vymezenou dobu.
- 9) Vstup na vsypové a rozptylové loučky je pro veřejnost zakázán. Věnce, kytice (bez nádob na vodu) a svíčky lze umísťovat jen na plochy, které jsou na vsypových a rozptylových loučkách k tomuto účelu vyhrazeny. Správce je oprávněn zvadlé nebo jinak znehodnocené květinové dary, příp. jiné hřbitovní doplňky odstranit.
- 10) Svítilny a svíčky je možno na pohřebištích rozsvěcovat na jednotlivých hrobových místech pouze tehdy, jsou-li vhodným způsobem zabezpečeny, aby nezpůsobily požár. Na vsypových a rozptylových loučkách je dovoleno rozsvěcovat svíčky jen na vyhrazených plochách. Na čestných hrobech je dovoleno rozsvěcovat svítilny a svíčky jen na takovém místě, kde nemohou poškodit hrobové zařízení stékajícím voskem, kromě olejových lamp. V odůvodněných případech může správce používání otevřeného ohně (svíček aj.) omezit nebo zakázat.
- 11) Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádobý na odpadky na pohřebištích slouží jen pro ukládání odpadu z pohřebiště mimo odpadu stavebního. Pokud je na pohřebištích zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.
- 12) Pořádání pietních, vzpomínkových či jiných akcí na pohřebišti je možné po projednání se správcem a po jeho schválení s tím, že žádost je nutné podat alespoň 30 dní před konáním akce. Tyto akce by zpravidla měly končit nejpozději 30 minut před uzavřením příslušného pohřebiště. Tím není dotčena povinnost svolavatele předem oznámit shromáždění podle zvláštního předpisu⁵⁾.
- 13) Na pohřebištích je povoleno provádět jakékoliv práce pouze v takovém rozsahu a takovým způsobem, který stanoví tento Řád a správce.

- 14) Smuteční obřadní síň slouží k obřadům pro rozloučení s lidskými pozůstatky v konečné rakvi před uložením do hrobu, hrobky, nebo odvozem ke zpopelnění, nebo k rozloučení se zpopelněnými lidskými ostatky, a to všem osobám, i členům jakékoli registrované církve, za rovných podmínek. Provozní doba se upravuje podle potřeby provozních možností správce.
- 15) Smuteční obřadní síň lze užívat pouze na základě uzavřeného smluvního vztahu mezi správcem a objednatelem a za úplatu dle platného ceníku.
- 16) Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím správce pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto Řádu potřeba.
- 17) Na pohřebištích je dovoleno umístění reklam pouze na vyhrazených místech po předchozím souhlasu správce pohřebiště. Není dovoleno umístění reklam na stromech ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních ani jiné formy reklamy.
- 18) Na pohřebištích a v bezprostředním okolí není rovněž dovoleno pořádat prezentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby na pohřebištích, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči správci pohřebiště. Správce může těmto subjektům účtovat přiměřené náklady za využívání služeb na pohřebištích s ohledem na charakter poskytovaných prací či služeb, např. za používání vody, a to i paušálně pokud jde o na pohřebišti soustavně poskytované práce či služby.

Článek 5

Povinnosti nájemce hrobového místa

- 1) Převzít, užívat a zajistit údržbu pronajatého hrobového místa a jeho zařízení v souladu s tímto Řádem a zákonem¹⁾.
- 2) Zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob a neohrožoval bezpečnost na pohřebištích.
- 3) Odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček apod. V případě, že takto neučiní sám, je správce oprávněn odstranit a likvidovat zvadlé kytice, věnce nebo jiné ozdoby, které narušují estetický vzhled pohřebiště.
- 4) Zajistit na vlastní náklady po provedených pohřbech do země úpravu pohřbívací plochy hrobového místa.
- 5) Zajistit na vlastní náklady, nejpozději do dne skončení nájmu hrobového místa, odstranění hrobového zařízení či nadzemní části hrobky, jinak s nimi bude naloženo v souladu se zákonem¹⁾ a smlouvou o nájmu hrobového místa.
- 6) Realizovat záměr výstavby hrobky a hrobového zařízení až po obdržení předchozího písemného souhlasu správce a řídit se při práci jeho pokyny.
- 7) Oznamovat správci veškeré změny údajů potřebných pro vedení evidence pohřebiště, zejména adresu.
- 8) Neprodleně zajistit opravy hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita či technický stav a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní ani po uplynutí

lhůty uvedené ve výzvě správce, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa. Pokud je bezprostředně ohroženo zdraví, může správce zajistit bezpečnost neprodleně, a to na náklady nájemce.

- 9) Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.
- 10) Při uzavření nájemní smlouvy sdělit správci, kdo je vlastníkem hrobky nebo hrobového zařízení a bezodkladně hlásit změny vlastníků, a to předložením smlouvy o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.
- 11) Dodržovat zákaz manipulace s lidskými ostatky. Se zpopelněnými ostatky může manipulovat a ukládat je pouze se souhlasem správce. Nájemce je povinen poskytnout správci veškeré údaje, jejichž vedení je předepsáno § 21 odst. 1 zákona.
- 12) Nepřenechat hrobové místo do podnájmu třetí osobě.
- 13) Zařízení a vybavení pohřebiště užívat v souladu s Řádem.
- 14) V případě dalšího pohřbu lidských pozůstatků splnit povinnost doplatit zbývající částku nájemného za hrobové místo a služby s tím spojené do skončení stanovené tlecí doby.
- 15) Dřeviny na pohřebištích vysazovat pouze se souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které vykazují znaky vzrostlých stromů a mohly by v budoucnu způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků. Zakazuje se vysazovat dřeviny do hrobového místa a nechat zde růst náletové dřeviny, které je nutno likvidovat, než se stanou vzrostlými.
- 16) Instalovat lavičky a jinou vybavenost pouze se souhlasem správce. Součástí tohoto souhlasu je i stanovení rozměru, tvaru a způsobu umístění a udržovat je v řádném stavu. Lavičky mohou používat všichni návštěvníci pohřebiště.
- 17) Strpět číselné označení hrobových míst provedené správcem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům.
- 18) Strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu či jiné oznámení.
- 19) Strpět uvedení všech zemřelých, jejichž ostatky jsou uloženy v pronajatém hrobovém místě v online aplikaci GIS Hřbitovy na webové adrese gis.brno.cz. GIS aplikace Hřbitovy je internetová aplikace, která je veřejně přístupná a slouží k zobrazení a nalezení polohy konkrétního hrobového místa na pohřebištích ve městě Brně a k databázi zemřelých osob, jejichž ostatky jsou uloženy v konkrétním hrobovém místě na jednotlivých pohřebištích na území města Brna. Aplikace uvádí č. hrobového místa, skupinu, jméno a příjmení zemřelých osob, jejich data narození a úmrtí, a to historicky. Zobrazení údajů se netýká pouze (výlučně) údajů jedné rodiny (rodu), ale i zemřelých a uložených osob z předchozích dob tak, jak se konkrétní hrobové místo historicky postupně obsazovalo. Nelze garantovat absolutní aktuálnost či přesnost údajů v aplikaci GIS Hřbitovy.

Článek 6

Užívání hrobového místa

- 1) Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na přivlastnění (okupaci) opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
- 2) Nájem hrobového místa (dále jen nájem) vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – statutárním městem Brnem a nájemcem. K uzavírání těchto smluv

je pověřen správce pohřebiště. Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu (v listinné či v elektronické podobě formou uzavření přes Brno iD) a musí obsahovat výši nájemného a výši úhrady za služby spojené s nájmem. Výše ceny nájemného je stanovena regulovanou cenou statutárního města Brna. Výpočet ceny za služby s nájmem spojených provádí na základě reálných nákladů správce. Všem osobám – zájemcům o nájem je správce pohřebiště povinen stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.

- 3) K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout pronajímateli zejména tyto údaje:
 - a. jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
 - b. List o prohlídce zemřelého nebo doklad o zpopelnění,
 - c. záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu nebo hrobky, byly touto nemocí nakaženy,
 - d. údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků,
 - e. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
 - f. datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
 - g. údaje o hrobce a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníkovi, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.
 - h. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu, tyto údaje lze poskytnout i samostatnou písemnou žádostí.
- 4) Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit správci pohřebiště.
- 5) Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob a hrobové zařízení a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.
- 6) Nájem lze sjednat i na dobu před pohřbením nebo uložením urny. V případě, že se jedná o nové hrobové místo, musí být hrobový rám postaven do 3 měsíců od uzavření nájemní smlouvy. Pokud je nájemní smlouva uzavřena v zimním období, potom do 3 měsíců po ukončení tohoto období.
- 7) V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlecí doba stanovená pro pohřebiště, na němž se hrob nachází. Doba doplatková se používá při pohřbení zemřelého s tlecí dobou a úhradu za tuto dobu je nutno doplatit do délky tlecí doby. Na žádost nájemce lze sjednat i delší nájem na dobu určitou, nejdéle na dobu 20 let, popř. se souhlasem správce i na dobu kratší.
- 8) Správce pronajímá hrobová místa tak, aby vznikaly ucelené řady, oddíly či skupiny stejného charakteru a rozměrů. Nájem se poskytuje postupným zaplňováním a doplňováním řad a nikdo nemá nárok na individuální umístění mimo vymezený prostor.
- 9) Ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a

vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

- 10) Změna nájemce musí být provedena novou smlouvou anebo na základě písemné dohody mezi dosavadním nájemcem a novým zájemcem o nájem hrobového místa (postupníkem), která bude schválena pronajímatelem.
- 11) V případě úmrtí nájemce nájemní vztah na základě zákona přechází na osobu, kterou nájemce určil, popřípadě na svěřenský fond určený nájemcem, je-li nájemcem fyzická osoba a není-li přechod nájmu na určenou osobu možný, anebo neurčil-li nájemce nikoho, přechází právo nájmu na jeho manžela, není-li ho, na jeho děti, není-li jich, na jeho rodiče, není-li jich, na jeho sourozence; nežijí-li, pak na jejich děti. Není-li přechod práva nájmu na žádnou z těchto osob možný, přechází právo nájmu na dědice zemřelého. Osoba, na niž právo nájmu přešlo, je povinna sdělit správci pohřebiště bez zbytečného odkladu údaje potřebné pro vedení evidence veřejného pohřebiště; to platí i pro správce svěřenského fondu.
- 12) Převod nebo přechod vlastnického práva k hrobce nebo hrobovému zařízení je nabyvatel povinen písemně oznámit správci bez zbytečného odkladu a předložit mu smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby.
- 13) Před uplynutím doby nájmu zaniká nájem hrobového místa:
 - a. dohodou nájemce a správce,
 - b. odstoupením od smlouvy o nájmu hrobového místa ze strany správce, s výjimkou smlouvy o nájmu hrobového místa, kde dosud neuplynula stanovená tlecí doba, jestliže nájemce neuhradí dlužné nájemné nebo úhradu za služby spojené s nájmem do 3 měsíců ode dne, kdy ho k tomu správce písemně vyzval,
 - c. je-li z důvodu veřejného zájmu výjimečně nutné pohřebiště zrušit před uplynutím závazných lhůt,
 - d. výpovědí ze strany nájemce bez udání důvodu,
 - e. výpovědí ze strany pronajímatele z důvodu porušení povinností nájemce vyplývajících ze smlouvy o nájmu hrobového místa.
- 14) Výpověď smlouvy o nájmu musí být doručena správci pohřebiště ve lhůtě 3 měsíců před datem, k němuž má být smlouva zrušena. Dnem doručení počíná běžet výpovědní doba. K zániku nájmu hrobového místa výpověď nemůže dojít v průběhu tlecí doby.
- 15) Po zániku nájmu se lidské ostatky, o jejichž nové uložení se bývalý nájemce nepostaral, ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novému nájemci budou tyto lidské ostatky uloženy pod úroveň dna tohoto hrobu. Ponechané zpopelněné lidské ostatky se vyjmou a uloží se do společného hrobu, a to bez úředních schránek.
- 16) Pokud se hrobka stala opuštěnou po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014), bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových. Pokud se hrobové zařízení stalo opuštěným po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014), postupuje se dle ustanovení § 1045 a § 1050 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Podrobnosti jsou uvedeny v Postupu při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením.
- 17) Pokud byla hrobka opuštěna před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidována do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníkov

hrobky, která se tímto postupem stala hrobkou obecní, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce). U opuštěného hrobového zařízení probíhá postup shodně.

- 18) Nájem místa je možný i včetně stávajícího hrobového zařízení. Jednotlivá volná hrobová zařízení je možno zájemcům odprodat i bez uzavření nájemní smlouvy anebo si je můžou zájemci tzv. „adoptovat“ dle podmínek stanovených správcem.
- 19) Postup při opuštění hrobových zařízení na veřejném pohřebišti je upraven v Postupu při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením.
- 20) Správce je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.

Článek 7

Ukládání lidských pozůstatků, zpopelněných lidských ostatků, exhumace

- 1) Na pohřebištích se pohřbívají lidské pozůstatky a ukládají zpopelněné ostatky zemřelých osob, které ke dni úmrtí měly trvalé bydliště na území města Brna, osob, které zemřely na území města Brna nebo jejichž lidské pozůstatky byly nalezeny, případně vyloženy z dopravního prostředku, došlo-li k úmrtí v průběhu jízdy. Lidské pozůstatky osob, u nichž nebyla zjištěna totožnost, mohou být pohřbeny pouze uložením do hrobu nebo hrobky.
- 2) Zemřelí mohou být na pohřebišti pohřbeni jen s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště po předložení listu o prohlídce zemřelého, a to zpravidla před vydáním povolení k výkopu hrobu.
- 3) Výkop nebo otevření hrobu musí být u správce pohřebiště objednány nejpozději 3 pracovní dny před pohřbem, den pohřbu v to nepočítaje. Přijetí objednávky musí být správcem potvrzeno. O nedělích a státních svátcích se nepohřbívá. V zimním období (1. 11. až 31. 3.) je čas posledního pohřbu z kostelů ve 13,00 hod. a z obřadních síní ve 14,00 hod., v letním období (1. 4. – 31. 10.) z kostelů ve 14,00 hod. a z obřadních síní v 15,00 hod.
- 4) Dovolují-li to kapacitní možnosti, lze na pohřebištích pohřbít lidské pozůstatky nebo uložit lidské ostatky zemřelých osob i z jiných měst a obcí, požádá-li o to objednatel pohřbu.
- 5) Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí nezpopelněných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a objednávkou s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v zájmu koho se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.
- 6) Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit a vyjmout na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce pohřebiště a způsobem, který odpovídá podmínkám ukládání na daném pohřebišti; u hrobů zpravidla k nohám, jinak v ochranném obalu.
- 7) Hroby pro ukládání lidských pozůstatků musí splňovat následující požadavky:
 - a. jejich hloubka musí být u dospělých osob a dětí od 10 let nejméně 1,5 m, u dětí mladších 10 let nejméně 1,2 m,
 - b. dno hrobu musí ležet nad úrovní kolísání hladiny podzemní vody,
 - c. boční vzdálenosti mezi jednotlivými hroby musí činit nejméně 0,3 m,

- d. rakev s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkpřenou zeminou ve výši min. 1,2 m.
- 8) V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.
- 9) Před uplynutím tlecí doby mohou být do téhož hrobu uloženy další lidské pozůstatky, pokud je možné je umístit nad úroveň naposledy pohřbených lidských ostatků a vrstva ulehle zeminu nad rakví bude činit nejméně 1 m.
- 10) Nezpopeľněné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebiště, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpopeľněných lidských ostatků na jiné pohřebiště musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí. Náklady na exhumaci hradí ten, kdo o ni požádal. Správce pohřebiště zajistí při exhumaci provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
- 11) Jestliže jsou lidské ostatky uloženy v hrobce, pak k jejich přemístění, pokud nemá být rakev otevřena, není třeba souhlasu příslušného orgánu ochrany veřejného zdraví. Pokud jsou lidské ostatky uloženy v hrobce a je třeba jejich přemístění mimo hrobku, vyžádá si žadatel souhlas hygienika v případě, že je zjevné, že lidské ostatky nejsou zetlelé.
- 12) Rakve s lidskými pozůstatky se ukládají do samostatného hrobu, pokud veřejný zájem nevyžaduje jejich uložení do společného hrobu.
- 13) Doklady nutné pro převzetí a provedení pohřbení lidských pozůstatků do hrobů:
- a. souhlas nájemce hrobového místa; pokud zemřel, je možno jeho lidské pozůstatky pohřbít bez jakéhokoliv souhlasu,
 - b. List o prohlídce zemřelého,
 - c. úhrada nájemného na dobu stanovené tlecí doby.
- 14) Všechny rakve včetně exhumačních musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.
- 15) Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely (mineralizace) spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví, ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.
- 16) Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla obsahující složky škodlivin či jedovatosti. Před spuštěním do hrobu musí být víko rakve pevně a trvale spojeno se spodní částí rakve.
- 17) Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.

18) Pro pohřbívání do hrobek je nutno použít rakve:

- a. vyrobené z dřevního materiálu s dlouhou trvanlivostí; do rakve bude umístěna poloviční zinková vložka,
- b. kovové, nebo
- c. dle ČSN Rakve.

19) Tlecí dobou se rozumí minimální doba nutná k tomu, aby proběhly a byly ukončeny redukční a oxidační fáze nutné k rozkladu lidských ostatků a jejich přeměně v neškodné látky. Tlecí doba stanovená pro město Brno je 10 let s výjimkou pohřebiště v Tuřanech, kde je tlecí doba stanovena v délce 15 let dle hydrogeologického posudku č. 34/2019 vypracovaného společností Aqua Enviro s.r.o.

Článek 8

Hrobové zařízení

- 1) Za hrobové zařízení se považují: jednotlivé díly rámců, soklů, pomníků, krycí desky, základy pomníků a rámců, které jsou spolu pevně spojeny čepy, konzolami apod. Tato hrobová zařízení se považují za věci movité.
- 2) Za hrobové doplňky se považují: volné nápisní desky, vázy, obaly na urny, svítilny, mísy apod.
- 3) Dojde-li k ukončení nájmu hrobového místa bez přechodu vlastnického práva k hrobovému zařízení, je vlastník hrobového zařízení, které je umístěno na takovém místě, povinen toto zařízení odstranit ke dni ukončení nájmu, jinak bude se zařízením po marném uplynutí derelikční lhůty 3 let podle § 1045 odst. 1 a § 1050 odst. 1 občanského zákoníku naloženo jako s věcmi opuštěnými. Podrobnosti jsou uvedeny v Postupu při nakládání s nalezeným a opuštěným hrobovým zařízením.
- 4) Některá hrobová zařízení nebo hrobky lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou po vzájemné dohodě.

Článek 9

Zřizování hrobového zařízení a podmínky provádění prací na pohřebišti

- 1) K vybudování hrobek a hrobových zařízení na pohřebišti je nutný předchozí souhlas správce. Před zahájením jakýchkoliv stavebních prací musí být uzavřena nájemní smlouva. Písemný souhlas správce pohřebiště je nezbytný k vybudování hrobového zařízení nebo jeho odstranění, výměně jednotlivých dílů a úpravám, při nichž je prováděn zásah do nosných konstrukcí. Bez písemného souhlasu rovněž nelze odnášet nebo odvážet hrobové zařízení nebo jeho části, ani jinak je přemísťovat. Ostatní úpravy hrobového zařízení musí být správci pouze oznámeny. Hrobové zařízení vybudované v rozporu s podmínkami uvedenými v souhlasu správce, které nájemce neuvede ani po písemné výzvě do řádného stavu, bude správcem odstraněno na náklady nájemce.
- 2) Hrobky jsou věci nemovité, dočasně umístěné na pronajatém místě na dobu určitou.
- 3) Nájemce i právnická nebo fyzická osoba, již bylo provedení práce zadáno (dále jen stavebník), jsou povinni se řídit pokyny správce, zejména pokud jde o rozměry, tvar stavby, druh použitého materiálu, o odstraňování odpadu, přebytečné zeminy (výkopku) apod.
- 4) Při zřizování hrobového zařízení nebo hrobky platí tyto zásady:

- a. základy musí být provedeny dle půdorysných rozměrů díla a min. do nezámrazné hloubky a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy,
- b. výkop pro základy bude proveden do hloubky 800 mm pod úroveň terénu, základy z prostého betonu hloubky 600 mm budou spočívat na polštáři tloušťky 200 mm z netříděného štěrkopísku,
- c. ve zvláště nepříznivých podmínkách (např. jemnozrnné nesoudržné jíly) musí být hloubka základu zvětšena na min. 1000 mm,
- d. při založení základů nutno brát ohled na zvláštní okolnosti, jako je např. možnost jejich budoucího porušení kořeny stromů apod., kdy výše uvedené hloubkové rozměry je nutno úměrně zvětšit,
- e. u náhrobků je nutno brát v úvahu hloubku výkopu při předpokládaném otevírání hrobu s tím, že základová deska nesmí zasahovat do profilu výkopu hrobu,
- f. sokly pod památníky a náhrobky musí být navrženy z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnostních podmínek, např. z prostého betonu, železobetonu, kamenného, příp. cihelného zdiva apod.,
- g. přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů,
- h. vlastní náhrobek a rámy musí být mezi sebou vzájemně kotveny,
- i. při stavbě na svahovitém terénu musí být stavba včetně jejího příslušenství rovnoměrně odstupňována,
- j. správce může dále podrobněji určit rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci,
- k. nápisy na náhrobech nesmí být v rozporu se zákonem, dobrými mravy a veřejným pořádkem.

5) Podmínky pro zřízení hrobky:

- a. na zřízení hrobky musí být správci předem předána k odsouhlasení a vyjádření projektová dokumentace vypracovaná oprávněnou osobou, obsahující technickou zprávu, půdorys, řez s vyznačením jména, adresy nájemce (stavebníka), místo zřízení, a v případě památkově chráněných objektů též souhlas příslušného odboru MMB. Projektovou dokumentaci je nutno předložit min. ve dvou vyhotoveních.
- b. hloubka výkopu je stanovena odvisle od počtu uvažovaných uložených rakví, max. však musí dosahovat 2600 mm.
- c. stěny musí být vybudovány z porézních materiálů, např. z cihel, v případě provedení z litého betonu musí být z hrobky vyvedena z hrobky difuzní zátka. Min. tloušťka musí být 150 mm plus izolační přízdívka s vodotěsnou izolací včetně impregnačních nátěrů.
- d. dno hrobky může být vytvořeno upraveným výkopem. V případě vytvoření dna betonovou mazaninou musí být zřízen trativod rozměru min. 400 x 400 mm o hloubce 500 mm se štěrkopískovou výplní, příp. s osazením drenážní trubkou (např. z PVC).
- e. zdivo bude provedeno na betonovém základě min. výšky 500 mm a v tloušťce podle předpokládané vzdávky.
- f. pro přístup do hrobky musí být ve stěně hrobky zřízeny kapsy, příp. zabudována stoupací železa a osazeno madlo nebo žebřík.

- g. kovové prvky v hrobce (nosníky pro uložení rakví a stropní konstrukce) musí být opatřeny antikoročním nátěrem a jejich stav průběžně kontrolován.
 - h. zastropení hrobky musí umožnit snadné umístění rakve na jednotlivá stanoviště, přičemž vstupní otvor a světlost hrobky na délku rakve musí být min. 2200 mm.
 - i. k zastropení a uzavření hrobky musí být použity železobetonové stropní desky a povrch zaizolován proti vlhkosti.
 - j. vrchní ukončující vrstva bude provedena buď ve formě zásypu zeminou v tloušťce 200 mm, nebo krycí deskou (na již položené stropní desky), která hrobku při současném vytmelení spár trvalým tmelem neprodyšně uzavře.
 - k. vlastní hrobové zařízení s výjimkou rámu musí být postaveno mimo hlavní konstrukci hrobky na samostatném základu.
- 6) V případě nutné manipulace s lidskými ostatky v hrobce musí být přihlédnuto ke stanovené tleci době, příp. musí být vyžádáno stanovisko příslušného hygienika.
- 7) Správce vydá souhlas se zřízením hrobky předem a stanoví další podmínky, zejména pak:
- a. lhůtu výstavby,
 - b. zabezpečení stanoviště a jeho okolí proti pádu osob a dále z hlediska bezpečnosti a ochrany zdraví návštěvníků pohřebiště a vyloučení střetu zájmů návštěvníků pohřebiště a stavby,
 - c. ochranu zeleně v okolí staveniště,
 - d. používání komunikací pohřebiště pro vozidla a mechanismy stavby,
 - e. způsob skladování materiálu, přebytečné zeminy, odpadu a jejich likvidaci,
 - f. povinnost dozoru při provádění stavby,
 - g. provádění průběžných kontrol průběhu stavby a závěrečnou kontrolou dokončeného díla.
- 8) Po dokončení stavby hrobky vyzve nájemce (stavebník) správce, aby dílo po technické stránce převzal (zkontroloval) a vydal povolení k užívání hrobky a stanovil zejména:
- a. druh použitelných rakví pro pohřbení v hrobce,
 - b. způsoby a cyklus provádění revizí hrobky,
 - c. požadavky na odstranění případných závad a nedostatků ve stanovené lhůtě. Současně správce převezme jednu soupravu projektové dokumentace skutečného provedení hrobky, kterou je povinen uchovávat ve svém archivu.
- 9) V průběhu veškerých prací je třeba dodržovat zásady piety, zdržet se hlučných prací dle pokynů správce, zajistit ochranu hřbitovní zeleně a jejího kořenového systému, udržovat pořádek a čistotu, skladovat materiál pouze na místech k tomu určených správcem. Znehodnocený materiál, zbytky hrobového zařízení a vytěženou zeminu je nutno pravidelně odvázet na skládku mimo pohřebiště na náklady stavebníka. Odvoz musí být ukončen nejpozději ke dni dokončení prací.
- 10) Nesmí být omezena průchodnost cest na pohřebišti a ztížen přístup k jednotlivým hrobovým místům.
- 11) Současně s dokončením prací je nájemce hrobového místa povinen jeho okolí uvést do původního stavu.

- 12) V případě provádění prací na pohřebišti stanoví jeho správce zhotoviteli spolu s předáním staveniště podmínky pro:
- celkovou hmotnost vozidel včetně nákladu s ohledem na přípustné zatížení komunikací v areálu pohřebiště,
 - jízdní trasy, včetně upozornění na zjevné závady na nich ke dni předání,
 - možnosti a způsob napojení na technické sítě (nápojové body elektřiny, vody apod.),
 - umožnění použití WC
 - zřízení stavebního dvora,
 - zajištění ochrany zeleně, kořenového systému a v případě vzniku škod řešení způsobu náhrady.
- 13) Při provádění prací je zhotovitel povinen zdržet se jakýchkoliv zásahů do hrobových míst, které by vedly k omezení práv a oprávněných zájmů jejich nájemců a dbát toho, aby nedošlo k poškození majetku správce a třetích osob. Případné vzniklé škody je zhotovitel povinen vlastním nákladem odstranit, resp. nahradit.
- 14) V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobky či hrobového zařízení na pohřebišti, odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na svůj náklad na určené místo – stanovené v povolení správce.
- 15) Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště a je povinen uhradit náklady spojené s odvozem a odstraňováním odpadu, vzniklého při pracích na hrobovém místě, pokud tak neučinil na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci dle zákona. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení včetně základů a stavby hrobky.
- 16) Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání se správcem a nájemcem hrobového místa.

Článek 10

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

- 1) Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob nebo hrobku na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží v dostatečném předstihu před samotným otevřením hrobu nebo hrobky
- písemnou žádost nájemce hrobu či vypravitele pohřbu, pokud je zemřelým nájemce, o otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby,
 - kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která prikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
 - doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),

- d. prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí a na vlastní odpovědnost,
 - e. osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat,
 - f. doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
 - g. protokolování předání pracoviště před i po pohřbení včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.
- 2) Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob nebo hrobku otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s Řádem, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu nebo hrobky.
 - 3) Provádí-li otevření hrobu nebo hrobky zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli
 - a. zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
 - b. požádat o přerušení prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit,
 - c. pokud jsou dány bezpečnostní a provozní důvody, vykonávat nad zaměstnancem provozovatele pohřební služby stálý dohled zaměstnancem správce pohřebiště, který je zpoplatněný dle platného ceníku.
 - 4) Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlecí doba od posledního pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.
 - 5) Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu nebo hrobky, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.
 - 6) Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu a hrobky provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.
 - 7) Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu nebo hrobky hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů dle platného ceníku za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 11

Zeleň na pohřebišti

- 1) Správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny v hrobovém místě, které vykazují znaky vzrostlých stromů a mohly by v budoucnu způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
- 2) Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu⁶⁾.
- 3) Roste-li na hrobovém místě strom, který nelze vykácet a místo tedy neslouží svému účelu (nelze do něho pohřbívat), nemusí být místo dále pronajato.

- 4) Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoliv zásahy do vzrostlé zeleně bez souhlasu správce.

Článek 12

Přírodní pohřebiště Údolí vzpomínek

- 1) Na přírodním pohřebišti Údolí vzpomínek umístěném v rámci areálu pohřebiště Líšeň platí tato odchylná pravidla od všeobecně platných pravidel daných tímto Řádem:
- a. uložení ostatků do hrobových míst je možné pouze po zpopelnění buď v ekologickém obalu předem schváleném správcem anebo formou vsypu do předem vyhloubených jamek,
 - b. hloubení jamek provádí pouze správce,
 - c. na hrobová místa není možné umisťovat hrobová zařízení ani pokládat žádné květinové dary (plastové ani živé květiny) či jiné předměty,
 - d. záhony udržuje a jakékoliv rostliny na přírodním pohřebišti vysazuje výlučně správce,
 - e. květinové dary se pokládají na vyhrazené místo, a to pod Strom života,
 - f. svíčky je možné zapalovat na vyhrazeném místě u Obřadní nádoby včetně možnosti zapalování plovoucích svíček přímo v Obřadní nádobě,
 - g. cedulky se jmény a daty narození a úmrtí je možné umisťovat na plot v obřadním kruhu,
 - h. nájem hrobového místa se sjednává minimálně na dobu 10 let s možností sjednání navazující smlouvy na dobu určitou 10 let, popř. se souhlasem správce i na dobu kratší,
 - i. hrobové místo je možné si předplatit s nutností doplatit nájem na dobu 10 let od uložení ostatků,
 - j. obřad se objednává v kancelářích správce,
 - k. návštěvníci přírodního pohřebiště přinášející květinové dary a svíčky mohou pomoci k zachování čistoty a pořádku na pohřebišti tím, že na vyhrazených místech odstraní část již znehodnocené výzdoby (vyhořelé svíčky, již nevzhledné květinové dary apod.), která již neplní svůj účel a narušuje vzhled daného místa.
- 2) V otázkách tímto článkem výslovně neupravených se pro přírodní pohřebiště Údolí vzpomínek umístěném v rámci areálu pohřebiště Líšeň přiměřeně použijí obecná ustanovení tohoto Řádu.

Článek 13

Kontrola

Kontrolovat dodržování tohoto Řádu jsou oprávněni provozovatel pohřebiště, správce, Policie ČR, Městská policie Brno, Krajský úřad Jihomoravského kraje a územně příslušné úřady městských částí.

Článek 14

Sankce

- 1) Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu. Za přestupek lze uložit pokutu až do výše 10 000,- Kč
- 2) Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona
- a) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,

- b) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
 - c) v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob nebo hrobku nebo neoprávněně provádí exhumaci,
- 3) Za přestupky uvedené v bodu 2) lze uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč ve smyslu § 26 zákona.
 - 4) Trestní odpovědnost upravuje zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, zejména pak odpovědnost za hanobení lidských ostatků dle § 359 citovaného zákona.
 - 5) Odpovědnost za škodu upravují zvláštní předpisy.

Článek 15

Zrušující a závěrečná ustanovení

- 1) Tento Řád byl ve smyslu § 102 odst. 3 zákona o obcích schválen Radou města Brna na schůzi č. R8/092 konané dne 17. 6. 2020.
- 2) Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebiště se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebiště schválený Radou města Brna na schůzi č. R7/136, konané dne 10. 10. 2017.
- 3) Právní vztahy neupravené tímto Řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem.
- 4) Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
- 5) Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon a občanský zákoník. Smlouva i Řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.
- 6) Výjimky z Řádu pohřebiště dle individuální žádosti může schválit Rada města Brna.
- 7) Tento Řád nabývá účinnosti 1. 7. 2020.
- 8) Řád veřejného pohřebiště spolu s Přílohou č. 1 bude vyvěšen na úřední desce statutárního města Brna po dobu 15 dnů a po celou dobu platnosti tohoto Řádu musí být výňatek Řádu spolu s průběžně aktualizovanou Přílohou č. 1 vyvěšen na každém pohřebišti města Brna na místě obvyklém. Současně bude Řád spolu s průběžně aktualizovanou Přílohou č. 1 umístěn na webových stránkách statutárního města Brna a správce.

V Brně dne 01-07-2020

.....
JUDr. Markéta Vaňková
primátorka města Brna

Poznámky:

- 1) zákon č. 256/2001 Sb., o pohřebnictví a o změně některých zákonů, v platném znění
- 2) zákon č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, v platném znění
- 3) zákon č. 122/2004 Sb., o válečných hrobech a pietních místech, v platném znění
- 4) např. zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, v platném znění, zákon č. 110/2019 Sb. o zpracování osobních údajů, v platném znění, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, v platném znění
- 5) zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím, v platném znění
- 6) zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, v platném znění
- 7) obecně závazná vyhláška statutárního města Brna č. 15/2007, o ochraně zeleně, v platném znění
- 8) zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění
- 9) vyhláška MZV č. 65/1954 Sb., o Ženevských úmluvách na ochranu obětí války, v platném znění
- 10) Statut čestného pohřebiště města Brna, v platném znění

Příloha č. 1

k Řádu veřejného pohřebiště statutárního města Brna

1. Seznam parcel, na kterých se rozkládají veřejná pohřebiště města Brna

a) Ústřední hřbitov města Brna: 1814, 1815/1, 1815/2, 1816, 1819, 1820, 1821, 1822/1, 1822/2, 1823, 1824/1, 1825, 1826, 1827/1, 1829/1, 1829/2, 1830/2, 1830/3, 1830/4, 1831/1 v k.ú. Štýřice, 1192/3, 1193/82, 1193/25 v k.ú. Bohunice;

b) Židenice: 7478, 7479/1, 7551/2, 7551/4, 7551/5, 7551/6, 7551/7, 7551/8, 7551/9, 7551/10, 7551/11, 7551/12, 7551/13, 7551/14, 7551/44 v k.ú. Židenice;

c) Královo Pole: 3873, 3875 v k.ú. Královo Pole;

d) Řečkovice: 3621/1, 3623/2, 3624/1, 3625/1, 3626, 3632/1, 3634/2, 3635/2, 3636/5, 3642/49, 3627, 3628 v k.ú. Řečkovice

e) Komín: 2459, 2460, 2461/1, 2461/2, 2461/3, 2461/4, 2461/5, 2462, 2463/2, 2463/3, 2464/1, 2464/2, 2465/1, 2465/2 v k.ú. Komín;

f) Slatina: 2169/1, 2169/2, 2169/3, 2170 v k.ú. Slatina;

g) Tuřany: 24, 25, 26, 27/2 v k.ú. Tuřany

h) Líšeň: 5316, 5317/1, 5317/2, 5318/12 v k.ú. Líšeň;

i) Žebětín: 1309/2, 1309/4, 1309/5, 1309/6, 1461/9, 2938, 2939, 2940, 2941, 2942/1 v k.ú. Žebětín;

j) Soběšice: 1243, 1244 v k.ú. Soběšice;

k) Jehnice: 801/1 v k.ú. Jehnice.

2. Vybavenost pohřebišť

pohřebiště	obřadní síň	márnice	zahr. středisko	WC	vrátnice	společný hrob	čestné pohřebiště	hřbitovní kaple
Ústřední hřbitov	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ano	ne
Židenice	ne	ne	ne	ano	ano	ne	ne	ne
Královo Pole	ne	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Řečkovice	ne	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Komín	ne	ne	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Slatina	ne	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Tuřany	ne	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ano
Líšeň	ano	ano	ne	ano	ne	ne	ne	ne
Žebětín	ne	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Soběšice	ne	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne
Jehnice	ne	ano	ne	ne	ne	ne	ne	ne